

2. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ СТРАХОВИХ РИНКІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

УДК 368

А.Л. Баранов,

д.е.н., доц., професор кафедри банківської справи та страхування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
andriy.baranov@ukr.net

INSURTECH ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ

Страхування, а відповідно й страховий ринок, є одним з найконсервативніших секторів фінансової системи країни. Це пояснюється багатьма об'єктивними причинами, зокрема тим, що основні учасники ринку – страхові компанії – приймають на відповідальність ризики населення та суб'єктів господарювання, формуючи страхові резерви під виконання взятих зобов'язань. Від спроможності страховиками виконати страхові зобов'язання будуть залежати життя та здоров'я населення, функціонування бізнесу в динамічному та ризиковому середовищі, компенсація збитків, завданих природними та техногенними катастрофами на національному рівні тощо. На них фактично перекладається державою частково її соціальна функція, що проявляється у створенні механізмів щодо захисту населення в разі нещасних випадків на виробництві, поширення пандемій різних інфекційних хвороб, тимчасової та постійної втрати працездатності, досягнення пенсійного віку. Страхові компанії повинні стабільно управляти ризиками, використовуючи відповідні інструменти, ефективність яких перевірена вже роками (десятиліттями, а іноді століттями), впроваджувати тарифну, андеррайтингову та політику врегулювання страхових претензій з позицій безпечності та ефективності, інвестувати кошти страхових резервів з врахуванням принципів

диверсифікації та ліквідності. Отже, вони завжди у своїй діяльності мають керуватися, у першу чергу, фінансовим забезпеченням інтересів страхувальників, а потім – прибутковістю та прирощенням вартості самих себе.

Суцільне сповідування ідей та традицій консерватизму на всіх рівнях управління та при здійсненні всіх бізнес-процесів не дає страховикам можливості швидко та авантюрно впроваджувати ті чи інші інновації, кардинально трансформуючи свою діяльність. Відповідно ні про які проривні інновації в короткостроковому періоді в страховому бізнесі говорити не приходиться.

З іншого боку, страховий бізнес не може залишатися осторонь тих процесів, які відбуваються у суміжних секторах фінансової системи, а також у всіх секторах та галузях національної економіки, щодо яких надаються відповідні страхові послуги. Варто констатувати, що поступово, крок за кроком, рік за роком інновації проникають у страхування, змінюючи взаємовідносини між страховиком, страхувальником та страховим посередником на ринку.

Страхові компанії трансформуються, зазнаючи впливу з боку інновацій за двома напрямками. Перший напрямок пов'язаний із тими новаціями, які запроваджуються у вищезазначених секторах та галузях економіки. Вони впливають на перегляд страховиком продуктової та тарифної політики, підходів до оцінювання страхових ризиків. Другий – це ті специфічні новації, які впроваджуються в самих страхових компаніях на різних рівнях управління та у різних бізнес-процесах. До таких новацій можна віднести InsurTech. Цим терміном переважна більшість дослідників позначають нові технології, які впроваджуються на страховому ринку.

Додатковим підтвердженням того, що страховий ринок поступово трансформується під впливом нових технологій, є дослідження групи спеціалістів KPMG та Digital Insurer. Вони спрогнозували 10 основних трендів, за якими має розвиватися страховий ринок [1]:

1. Діджиталізуватися або померти – страховики повинні трансформувати бізнес-процеси і стати агентами змін.

2. Insurtech-екосистеми стрімко розвиваються і з'являться швидше, ніж ми думаємо.

3. Зміщення уваги від виробництва, маркетингу і продажів страхових продуктів на клієнта, на те, щоб він був задоволений.

4. Цифрове зниження ризику.

5. Зосередження на цифровому клієнті.

6. Data – це основа організації страхового бізнесу. Очікується, що дані забезпечать зв'язок із клієнтами, генеруватимуть уявлення про поведінку клієнтів, стимулюючи ціноутворення ризиків та залучення клієнтів. Страховики, які не мають контролю над даними, швидше за все, отримають проблеми і, ймовірно, залишаться позаду.

7. Підвищення ефективності основних функцій страховиків за допомогою штучного інтелекту та машинного навчання.

8. Проривні технології в автострахованні.

9. Трансформація актуарної функції та функції андеррайтингу.

10. Удосконалення та реорганізація страхового ринку.

Зміст наведених трендів підтверджує нашу думку про те, що страховий ринок, не зважаючи на свій консерватизм та поміркованість, також кардинально змінюється під впливом новітніх технологій. Протягом останніх років у сферу InsurTech та стартапи, які виступають носіями новацій на страховому ринку, вкладаються мільярдні інвестиції. Результатом такого фінансування стали автоматизація окремих бізнес-процесів, поява маркетингплейсів, чат-ботів тощо.

Окремо варто відзначити тенденції, що простежуються в застосуванні InsurTech, та відповідні компанії-стартапи [1; 2]:

- P2P (Friendsurance, Tong Ju Bao, Lemonade).
- Blockchain (Carpe Data, Policybazaar, Shift Technology).
- On-demand insurance (Cuvva, Trov, Slice).

- Телематика (Amodo, Bambi Dynamic, Carrot, Coverbox, Octo Telematics).
- Агрегатори (moneysupermarket.com, goscompare.com).

Всеосяжне застосування InsurTech у страховому бізнесі призвело до появи нових учасників на ринку (InsurTech компаній або стартапів), нових моделей взаємодії страховика зі страхувальником, вдосконалення окремих бізнес-процесів, розширення страхових продуктів тощо. Все ці технології та інновації у найближчому майбутньому повністю змінять страховий ринок, але його трансформація відбудеться не відразу, а поступово, крок за кроком. Відповідно проривні інновації впроваджуються на ринку, але в середньо- та довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Insurtech 10: Trends for 2019. KPMG. URL: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2019/02/insurtech-10-trends-for-2019-fs.html>.
2. 5 тенденцій в InsurTech. URL: <https://tbt-broker.com/news/tendencii-v-insurtech>.

УДК 368

О.В. Баранова,
к.е.н., доцент,
magistr_@ukr.net

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ВИМОГ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ

Страхові посередники є вагомими учасниками страхового ринку, оскільки виступають пов'язуючою ланкою між продавцями страхової послуги (страховиками) та покупцями такої послуги (страхувальниками). Від кваліфікованої роботи страхових посередників залежить якість страхових продажів, задоволеність клієнтів та розвиток ринку.

Відповідно Закону України «Про страхування» страховими посередниками в Україні є страхові агенти, страхові та перестрахові брокери.